AZ ORSZÁGÚTON...

Szekerek ballagnak, a meseszép téli tájban a zirci országúton (Fotó: Péterfay Endre)

A zalaerdődiek megteremtik a készpénzes jövedelem elosztás feltételeit

Gyakran hallja az ember, ha egy-egy gyengébben működő termelőszövetkezet tagjaival, vezetőivel vitatkozik, s a környék jobb gazdaságait hozza fel példának, hogy: *„Ja elvtársam! Azoknak könnyű! Majd itt mutatnák meg minálunk, akkor elhinnénk!"*

Mi tagadás, Zalaerdődön is voltak ilyesféle hangok, nem kell az emlékek között egy évnél sokkal messzebbre visszamenni. Akár az óhidiakra, akár a mihályfaiakra terelődött a beszéd, készen állt rá a válasz: „Ja elvtárs...!"

Az erdődiek ma már nem így válaszolnak. Igaz, hogy még inkább csak a vezetőség és a párttagság hiszi, amit mond, de azért pártonkívüli dolgozóktól is mind gyakrabban hallani: *„Nézze! Igaz, amit mond. Az idén még nem minden sikerült úgy, mint ahogy terveztük. De az az idén volt, tanulóév volt, meg is fizettünk érte egy kicsit. Hanem majd nézze meg jövőre ezt a szövetkezetet..."*

Nézze meg jövőre!

Ugyan ez a véleménye az elnöknek, az agronómusnak, a párttitkárnak: Majd a következő évben nézzék meg a mi szövetkezetünket...!

— *Mi az a csudálatos valami, ami jövőre megváltoztatja itt a gazdaság menetét?* — teszem fel a kérdést egyszerre mind a hármójuknak, akikkel együtt próbálunk választ adni a hogyan volt, hogyan lesz problémáira.

A válaszokból kibontakoznak az elkövetett hibák s azok kijavításának módjai is. Kiderül, hogy tagság és vezetőség közös akaratának, egyforma gondolkodásának a megteremtésén kellett kezdeni. Hiába, a nagyüzem nem öt-tíz hold gondja! Másként vetődnek fel a kérdések s *„abba bizony bele kellett tanulni egy kicsit"*.

Tavaly négyszáz sertés eladását tervezték — minden alap nélkül. „Majd csak megvesszük valahol azokat a süldőket" — vélték, amikor a tervet készítették. A jóakarat nem is hiányzott a tervek teljesítéséhez, annál inkább a süldő, meg az etetnivaló. Végül is százhatvanat hízlaltak meg és adtak le, de — hogy „érjen valamit a munkaegység már az első évben" — *százhúsznak az árát előre kiosztották az idei év terhére.*

— Ez azért volt — mondja *Tarsoly* Imre bácsi, a *párttitkár*, — mert nálunk ötvenhároman is alakult egy téesz s amikor 1956-ban fölöszlott, ötven forint körül fizettek egy-egy egység után. *Nem akarunk mi sem elmaradni.*

— Úgy ám! És az idén minek a terhére növeljük az egységek értékét? Ráadásul meg kellett teremtenünk a jövő biztos alapjait is, mert egyébként soha nem érnénk utol magunkat — veszi át a szót *Hogyor* József agronómus, akit kb. egy éve kívánt haza a faluja az állami gazdaságból.

Arról van szó: *Hogyor* József hazaérkezése óta sok minden gyökeresen megváltozott. Nem, nem Hogyor Józsefnek köszönhető *csak* ez a változás. Ő egyedül — egy ember! De ésszerű, helyes javaslatai mellé állt a *pártszervezet*, a *vezetőség* s az ő meggyőző munkájuk nyomán maga a szövetkezeti tagság is. Nem volt könnyű dolog meggyőzni az embereket arról, hogy tavaly lehetett az idei év rovására a munkaegység értéket növelni, miért ne lehetne az idén is. S ráadásul megvenni, nevelgetni 560 darab süldőt, 5 erőgépet, megteremteni a forintosítás biztos alapjait!

— *Az új gazdasági évben megszüntetjük a munkaegység számolást, a teljesítményeket készpénzben számoljuk el. Számításaink szerint 1400—1500 forint körül lesz a rendszeresen dolgozók havi keresete* — mondja a szövetkezet elnöke.

Honnan jön a pénz?

Gyors számolás, s egy kicsit meg is lepődünk a számokon. Hiszen ehhez *legalább két millió forint pénzre van szükség!* Honnan vesznek ekkora összeget? Miből biztosítják?

A tervek vizsgálgatásából kiderül, hogy *csak sertéshizlalásból egy millió* forint lesz a szövetkezet évi jövedelme. A szerződéseket úgy időzítik, hogy negyedévenként pénzt kapjanak a leadott sertésekért. *Cukorrépatermelésük* tervezett jövedelme több, mint *fél millió* forint. *Kenyérgabonára* kötött szerződésük majdnem *háromszázezer* forint, száz katasztrális holdnyi burgonyájuk — melynek egy részét újkrumpliként viszik piacra — szintén egyik biztosítéka a forintosítás sikerének. Az az öt erőgép pedig, amelyet a múlt évben vásároltak — számításaik szerint — *körülbelül négyszázezer forintos megtakarítást jelent* már az idén. Lesz tehát miből fizetni a tagoknak...

— Hogyan tudták meggyőzni a tagságot?

— Tulajdonképpen az emberek maguk győzték meg magukat. Mi a népnevelőknek mondtuk el a forintosítás előnyeit. Hogy ők mindenkivel megbeszélték terveiket, azt bizonyítja, hogy nap nap után *egyre többen keresték meg a párt és a szövetkezet vezetőit a forintosítással kapcsolatos kérdéseikkel.* A legtöbb kérdés arra vonatkozott, hogyan valósítható meg ez a terv? S amikor a gyűlésekre, munkacsapatok, brigádok értekezleteire került a sor, már egymást győzte meg a tagság, egymásnak magyarázták — és magyarázzák még ma is — elképzeléseiket, érveiket. *Azóta javult a munkafegyelem*, megnőtt a tagság aktivitása, annak ellenére, hogy mindenki tudja: az idén kell kifizetnünk annak a 120 hízottsertésnek az árát is, amit a múlt évi zárszámadáson az idei év terhére kiosztottunk — mondja Hogyor elvtárs.

Zalaerdődön bizalommal néznek az emberek a jövő elé. Tele vannak lelkesedéssel, tervezéssel, akarással. — *Majd mi megmutatjuk!* — mondogatják. Nem kétséges, kétszáz ember együttes, egységes akarata nagy erő. Hatalmas erő, amely biztosan le fogja küzdeni azokat az akadályokat, amelyekkel a megvalósítás során találkozhatnak.

Vágvölgyi László

EGY ISKOLA KAPCSOLATAI

Sümegen újabb „felméréseket" végeznek az Ady Endre Általános Iskola nevelői

Kik azok, akik — mostoha körülményeik miatt — a múltban nem tanulhattak? Legpontosabban pedagógusaink tudnak feleletet adni erre a kérdésre: ők beszélnek az egyesekkel, közben új területekre is behatolnak, hogy azokon is, a munkahelyeken is újabb híveket toborozzanak az iskolának. Ilyen „behatolás" után jelentkeztek tavaly a Kossuth Termelőszövetkezet tagjaiból, nem sokan, csupán 8—10 ember, de beiratkoztak az esti tagozatra. Okos előrelátásból, távolabbi céljaik elérése végett tették ezt akkor. Egyikük-másikuk komolyan gondolhatott a továbbtanulásra, esetleg a mezőgazdasági technikum elvégzésére is. Az pedig tudott dolog, hogy a technikumi beiratkozáshoz az általános iskola végbizonyítványa szükséges. A felnőtt oktatás részvevői olyan oklevél megszerzésére törekedtek hát, amit serdülő korukban nem szerezhettek meg. Lehetőségük meg is volt, kezükbe adta az iskola, csak hát elszalasztották, visszatorpantak a követelményektől, el-elmaradoztak, egymásután hagyták abba a tanulást.

Az iskola mégsem mondhat le róluk. A nevelők fokozódó buzgalommal végzik a további „felméréseket", s remélhető, hogy a feltárt létszámban megtalálják majd azokat az iskolapádból rég kinőtt embereket is, akiket sikerrel buzdíthatnak

az alapműveltség megszerzésére.

Biznak is ebben. Pintér Lászlóné igazgató és helyettese — Egerszegi Ferenc — elmondják, hogy iskolájukban máris megtalálható a jó kapcsolat-teremtés eleven példája: a kétéves továbbképző mezőgazdasági szakiskola. Általános iskolát végzett, 14—16 éves fiatalok nagyüzemi szemlélete, szakmai tudása bontakozik ott ki; azok, akik már most a termelőszövetkezet dolgozói, vagy most lesznek azzá. Dicséretre méltó a hallgatók szorgalma, különösen a lányoké: Éri Teréz például a tszben sem vallott szégyent soha, s lám, az iskolában is tevékeny. Pedig — mind mondják róla — ő már „illegális" növendék. 18 éves, túllépte a továbbképzősök korhatárát. Annyi baj legyen! Erre a szabálytalanságra rá sem hederítenek a fiatalabbak: Végh Magda, Kapcsos Erzsébet. Nagyon jól megértik egymást a mezőgazdasági ismeretek óráin és a közismereti órákon is. Érdemes tanulni. Büszkék, hogy

két év múlva bizonyítványt is kapnak.

Komoly iskola az övék: szakember — Sándy Károly agrármérnök — a vezetője. Sokat tanulhatnak Sándytól, mert egyszemélyben ő a tsz agronómusa is. Helyszínen, termelés közben magyarázza meg a tananyag gyakorlati, nagyüzemi vonatkozásait. Az iskola hallgatói — fiúk, lányok — helytállnak a látogatók jelenlétében is, jól felelnek. A tanfelügyelő, aki legutóbb Pápáról látogatott el, igazán elégedett lehetett velük.

A példa vonz. Követik a kisiskolások is, ők sem tétlenkednek. Elmondja híven az iskola előtti ezeröles gyakorlókert, hogy tavasztól télig mennyi munkában, kollektív élményben volt részük. A termelőszövetkezettől kapott kertben nemcsak a biológiai órák szemléltető növényei keltek ki: ott terebélyesedtek meg a káposztapalánták, ott pirosodott meg a paradicsom is. Annyi paradicsom termett, hogy a leánykák alig győzték befőzni. Ha most — háztartási órákon — egy-egy üveggel levesznek, még mindig a közösen végzett munka öröme zsong bennük. Abból főznek, amit termeltek. S nem is csak imilyen-amolyan „főzőcske" az övék! Megmondhatják az „asztalosok" is, a fiúk, akik a tőszomszédban dolgoznak.

Ha a lányok munkája nem „főzőcske", akkor az övék sem csupán csak „barkácsolás": ők készítik ugyanis a karókat a kúszni, felkapaszkodni vágyó növényeknek; a létrácskákat, amelyeken fokról fokra ugrándozhatnak a madarak. Ez még mind semmi! Ők szabták, enyvezték s csiszolgatták „A hét legjobb rajza" című iskolai alkotásnak is a méltó keretet, amelyben hétről hétre változik a rajz.

A lányok konyhájából mind gyakrabban hangzik a felhívás: „Fiúk, ha valami szépet csináltok, nektek is terítünk, bejöhettek, ehettek." És a fiúk ilyenkor lázasan-sietve söprik le a Művelődésügyi Minisztériumtól kapott satupadokat. Mielőbb el akarják fogadni a meghívást. Együtt esznek a közös krumpliból, tehetik: 200 mázsát szedtek föl belőle. A hagymát úgy szedték, hogy még szakszerűen ládikókba is csomagolták.

Tettek ők egyebet is:

gyomtalanították a cukorrépát, szüretelték a borsót — sok volna a többit is sorolni. Munkájuk ellenértékét, 20 mázsa krumpli árát az úttörők nyári táborozására költik.

Ébredjen csak meg a határ, a sümegi általános iskolások figyelme megint a földekre terelődik: a lányok, akik most Vlasics Dezsőné okleveles varrónő szabás-varrás tanfolyamán berregtetik a két vadonatúj gépet, tavasszal ismét felkerekednek, megkezdik a vetemányezést. A téli politechnikai oktatás ismét *mezőgazdaságibbá* válik: a fiúk értékesíthetik a kapa-, ásó- és gereblyenyeleket. Reméljük, voltak olyan élelmesek, hogy a Kossuth Termelőszövetkezet illetékeseinél biztosították a nagyszámú megrendelést...

CSERHÁT JÓZSEF

Pályázat helytörténeti kutatásra

A Hazafias Népfront járási elnöksége és a megyei tanács Idegenforgalmi Hivatala

a veszprémi járás területén helytörténeti kutatásra pályázatot hirdet.

A pályázat terjedelme legalább 20 gépelt oldal legyen. A pályázathoz lehetőleg mellékeljünk fényképeket, illusztrációkat, rajzokat. A beérkezett pályázatok közül

a legjobbat, I. díjként 1000 forint pénzjutalomban részesítik

és az Idegenforgalmi Hivatal kiadványaiban megjelentetik. Továbbá jutalmazzák a II. III. IV. V. VI. helyezetteket is.

A pályázat beküldésének határideje: 1961. augusztus hó 10. A pályázat jeligés. A pályázat mellé zárt borítékban közölni kell a nevet, foglalkozást, címet.

A hivatásos néprajzkutatók nem pályázhatnak.

A pályázatot az alábbi címre kell küldeni:

Idegenforgalmi Hivatal Balatonfüred.

Eredményhírdetés: 1961. szeptember hó 15-én.

Mai gyerek...

A négyéves Ancsa a család kedvence, legkisebbje. Örökös kíváncsiskodásával, kérdései özönével, rövid idő alatt féltucat felnőttnek is megfájdítja a fejét. S ha már senki sem akad, aki fáradhatatlanul feleljen miértjeire, nem jön zavarba, maga válaszolgat azokra.

A napokban kedvenc szórakozását űzte. Újságok, képeslapok halmazát szedte elő a szekrényből. Kiválasztott egy néhány héttel ezelőtti rádióújságot, s odahozta hozzám.

— Mondd — mutatta elém a cimlapot —, miért ül a földön a néni?

— Látod, hogy a televíziót nézi — feleltem gyanútlanul, nem sejtve, hogy a következő kérdés az, hogy milyen gyártmányú ez a televízió?

Bevallom, ügyet sem vetettem a képre, szórakozottan feleltem: — Hát Munkácsy.

Szemrehányóan emelte reám óriási fekete szemeit, s szigorúan „kioktatott":

— Ez Orion! A Munkácsynak több gombja van!

(M.-né)